

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicis & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

IV. De vers. 4. Scapulis suis adumbravit tibi &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

In Pfalmum XC. Qui Habitat, Serm. IV. 501

stolo sanctiores, qui tamen verebatur, ne forte cum alijs prædicasset, ipse reprobus efficeretur ^l. Sed id tandiu timendum est, donec laqueus contritus sit, donec corpus istud anima deposuerit. Nam & ipsum corpus laqueus quidam est, unde & oculus legitur animam deprædari ^m. Minimè ergò decet esse securum hominem, qui secum portat laqueum suum, imò verò bonum est magis habitare in adiutorio Altissimi, ut per eum possit laqueus evitari.

l 1. Cor. 2. d

m Thren. 3. f

S E R M O IV.

De *ψ. IV. Scapulis suis obumbrabit tibi, &c.*

CONFITENTI humiliter, & devotè gratias referenti, non immeritò ampliora beneficia promittuntur. Nam qui fidelis invenitur in modico, jure constituetur super multa: sicut econtrariò accipiendis indignus est, qui fuerit de acceptis ingratus. Itaque devotæ illi gratiarum actioni respondet spiritus, non id solum, inquit, faciet, sed & *scapulis suis obumbrabit tibi*. Gredo in his scapulis geminam Dei promissionem intelligendam, vitæ scilicet ejus quæ nunc est, pariter & futuræ. Si enim solum promitteret regnum, & in itinere deesset viaticum, omnino conquererentur homines & responderent: Magnum quidè est quod promittitur, sed perveniendi illuc nulla facultas datur. Propterea qui post hoc seculum vitam promisit æternam, ipse dandum etiam in hoc seculo centuplum providentissima pietate præmisit ^a. Quid jam excusationis habes, ô homo? Profectò obstructum est os loquentium iniqua. Quid plus adferet ad tentandum, nisi quia longa futura est via tua? Et si grandis tibi restat via, cur hoc timeas, cui fortis cibus datur, ne deficere possis in via? Helix utique cibus allatus est ab Angelo ^b, quo nullus in humana consuetudine vilior invenitur, scilicet panis & aqua: tanta tamen fortitudo collata est, ut quadraginta diebus ambulans non fatigaretur nec esuriret. Vis tibi hunc cibum ab Angelis ministrari? Mirum valde, si non vis.

Gratitudo non meretur beneficia.

a Matth. 19. d
Deus & magna promittit, & assequendæ facultatem præstat.
b 3. Reg. 19. b

Quòd si cibum hunc desideras, & angelica ministeria non superba, sed humili magis ambitione requiris, audi quomodò scriptum sit de Domino ^c: quia tentante Diabolo, & suadente, ut de lapidibus faceret panem, restitit & dixit: *Non in solo pane vivit homo* ^d, sed in omni verbo quod procedit de ore Dei, deinde tentationibus superatis, & tentatore fugato, accesserunt Angeli, & ministrabant ei. Et tu ergo, si vis habere ministerium Angelorum, fuge consolationes sæculi, & tentationibus resiste Diaboli. Renuat consolari anima tuâ in alijs, si vis in Dei memoria delectari. Cum esuris, currere suadet ad panem: at tu potius audi di-

c Matt. 4. a

d Deut. 8. a

Suggestionibus Diaboli quomodo obviandum.

Rrr 2

centem:

centem: *Non in solo pane vivit homo.* Cur enim tanta varietate distraheris, ut modo cibum, modo potum, modo vestem aut lectum, nisi pro sola corporis necessaria sustentatione requiras, qui in uno, id est, in verbo Dei potes hæc omnia invenire? Manna enim est, omnem saporem habens, & odoris delectationem; & requies est vera & sincera, suavis & salubris, jucunda & sancta.

*Promissio
vite futurae.*
• Prov. 10. d

• Esa. 64. a
*Quatuor Dei
beneficia.*

f Psal. 26. b
1. *Abscisio.*

g Matt. 6. b

b Matt. 5. b

*Bona nostra
abscondenda.
Religiosi ab-
sconditi.*

i Luc. 17. e

Hæc promissio est vitæ præsentis. Nam promissionem futuræ quis explicet? Si expectatio justorum lætitia, & tanta lætitia, ut omne quod desideratur in sæculo, non valeat ei comparari: ipsum quod expectatur quid erit? Oculus non vidit Deus absque te, quæ præparasti diligentibus te^o. Sub his itaque scapulis quatuor nobis beneficia conferuntur. Sub his enim *abscondimur*: sub his in occurſu accipitrum & milvorum *protegemur*, quæ sunt aeræ potestates: sub his umbraculum salubre *refrigerat nos*, & repellit nimium solis fervorem: sub his quoque *alimur & fovemur*. At enim Propheta in alio psalmo *f*. *Quoniam abscondit me in tabernaculo suo in die malorum*, id est, dum adhuc dies mali sunt, & in terra aliena sumus, quæ data est in manus impij, in qua non est regnum pacis, nec Deus pacis regnat in ea. Nam si regnat, quid est quod orantes dicimus *g*: *Adveniat regnum tuum?* Necessè igitur est abscondere interim, si quid habemus boni, quoniam thesaurum regni cœlorum, qui invenit homo, abscondit *b*. Propter quod etiam corporaliter in claustris & in sylvis abscondimur. Et si scire vultis quantum in hac absconsione lucratur, credo nullum hic esse qui si quartam partem eorum quæ facit, in sæculo actitaret, non adoraretur ut sanctus, reputaretur ut angelus: nunc autem quotidie tanquam negligens arguitur & increpatur. Parùmne hoc lucrum ducitis, quòd non reputamini sancti antequam sitis? An non timetis ne fortè hic vili mercede hac recepta, in futuro mercedem non habeatis? Necessaria est ergo hæc absconsio non solum ante oculos aliorum, sed etiam multo magis ante teipsum. Hoc enim habet dominica illa sententia *i*. *Cum feceritis omnia quæ præcipiuntur vobis, dicite, Servi inutiles sumus: quod debuimus facere fecimus: vix enim nobis si non fecissemus.* Et hæc est utique magna virtus, & summa securitas, quando & pie vivis: & tamen plus attendis quæ desunt tibi, quàm quæ obtinuisse videris, oblitus quæ retro sunt, & extendens te in anteriora. Hæc igitur est absconsio, quam sub scapulis Domini præstari dixeramus; qualis forsitan absconsio fuit vel obumbratio quæ Mariæ facta est à Spiritu sancto, ad celandum videlicet tam incomprehensibile sacramentum.

De pro-

In Psalmum XC. Qui Habitat, Serm. IV. 503

De protectione quoque idem ait Propheta iste ^k. *Obumbrasti super caput meum in die belli*. Sicut enim videns venientem accipitrem mater expandit alas suas, ut pulli subeant, & habeant tutum refugium: sic nobis parata, & quodammodo dilatato sinu extensa est summa illa & ineffabilis pietas Domini nostri. Unde & supra dixit: *Quoniam refugium meum es tu*. Jam verò sub ipsis quoque scapulis & umbraculum salubre & protectionem habemus. Sicut enim iste corporeus sol licet bonus sit & valde necessarius, tamen & fervor eius si temperatus non fuerit, infirmo capiti, & splendor infirmis oculis nocet, nec est solis culpa, sed infirmitatis: sic etiam sol justitiæ est. Unde & dicitur: *Noli nimium justus esse* ^l. Non quod justitia bona non sit, sed quia dum adhuc infirmi sumus, oportet ipsa bona gratiâ temperari, ne fortè elationis aut indiscretionis vitium incurramus. Quid est quòd incessanter orantes & supplicantes non possumus ad eam quam desideramus gratiæ abundantiam pervenire? Putatis quia avarus aut inops factus est Deus, impotens aut inexorabilis? Absit hoc, prorsus absit: sed ipse cognovit figmentum nostrum, & scapulis suis obumbrat nobis. Non tamen à petitione propterea cessandum est, quia etsi non dat ad satietatem, dat tamen ad sustentationem, etsi cavet nobis à fervore nimio, tamen fovet nos tanquam mater calore suo. Hoc est enim quartum quod diximus sub scapulis eius nobis præstari, ut tanquam pulli in calore materni corporis foveamur, ne foris vagantes moriamur, refrigerante nimirum charitate; quæ non diffunditur in nobis nisi per spiritum qui datur nobis. Sub his igitur pennis eius securus sperabis, ut videlicet de exhibitione præsentium munerum firma sit expectatio futurorum.

2. Protectio.
k Ps. 139. b*

3. Obumbratio.

l Eccl. 7. c*

Cur Deus par-
cius subinde
det quod ho-
mo desiderat.

4. Nutritio
sive educatio.

S E R M O V.

De *ψ*. Scuto circumdabit te veritas eius.

Vigilate & orate, ut non intretis in tentationem. Et quis hoc dixerit, scitis; & tempus scitis; Domini enim est verbum istud instante jam passione sua ^a. Et attendite quoniam ipse quidem erat passurus, & non Discipuli: nec tamen pro se dicebat orandum, sed pro illis. Unde ad Petrum ^b. *Ecce Satanas expetivit vos ut cribraret sicut triticum: ego autem rogavi pro te ut non deficiat fides tua, & tu aliquando conversus confirma fratres tuos*. Si tantum illos oportebat timere in passione Domini, quantum nobis timendum est, Fratres, in passione nostra? Vigilate proinde & orate, ut non intretis in tentationem; quoniam undique circumdati estis tentationibus. Unde & legistis ^c, quia *tentatio est vita hominis super terram*. Itaque si tot tentationibus plena est vita nostra, ut non immerito

a Marc. 14. d

b Luc. 22. d

c Job. 7. a

Rrr 3

tota